INSTRUKCJA BHP OBSŁUGI: WIERTNICA HDD

instrukcja stanowiskowa (art. 237¹ § 2 Kodeksu pracy, § 41 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP)

Instrukcja nr		**Wersja / zmiana nr**	
Data opracowania		**Obowiązuje od**	

1. Pracodawca, maszyna i stanowisko

Pracodawca *nazwa i adres*			
Maszyna *wiertnica do przewiertów sterowanych (HDD): producent, typ, siła uciągu (kN), maks. średnica rury, zasilacz hydrauliczny, lokalizacja*		**Nr fabryczny lub ewidencyjny**	
Stanowisko *kto obsługuje maszynę*		**Gdzie dostępna instrukcja** *np. przy maszynie, w kontenerze brygady*	
Opracował *imię, nazwisko, funkcja*		**Data i podpis**	
Zatwierdził *pracodawca lub osoba upoważniona*		**Data i podpis**	

☐ instrukcja producenta (DTR) maszyny (typ, wersja)

☐ karta oceny ryzyka zawodowego dla stanowiska (numer i data)

2. Zagrożenia przy obsłudze

☐ trafienie głowicą w kabel energetyczny, gazociąg albo wodociąg

☐ wciągnięcie odzieży i zmiażdżenie dłoni przez obracające się żerdzie i imadła

☐ rozerwanie przewodu hydraulicznego albo płuczkowego pod ciśnieniem

☐ wypływ płuczki na powierzchnię, zapadnięcie gruntu nad przewiertem

☐ przesunięcie wiertnicy przy słabym zakotwieniu

☐ uderzenie przy przeładunku żerdzi i rur

☐ upadek do komory startowej lub odbiorczej; hałas

3. Wymagania wobec pracownika i środki ochrony indywidualnej

☐ szkolenie wstępne BHP (instruktaż ogólny i stanowiskowy) i aktualne szkolenie okresowe

☐ aktualne orzeczenie lekarskie bez przeciwwskazań do pracy na stanowisku

☐ zapoznanie z instrukcją producenta, oceną ryzyka i niniejszą instrukcją

☐ kamizelka ostrzegawcza i hełm ochronny

☐ obuwie ochronne i rękawice ochronne

☐ ochronniki słuchu według oceny ryzyka

☐ okulary ochronne przy płuczce; odzież przylegająca, bez luźnych elementów

4. Czynności przed rozpoczęciem pracy

- ☐ sprawdź uprawnienia: wpis w książce operatora na wiertnice dla technologii bezwykopowych (zał. nr 1 gr. I lp. 17: klasa III do rury 800 mm, klasa II wszystkie)
- ☐ poznaj od kierownika robót trasę przewiertu, przebieg sieci i odległości bezpiecznej pracy, które kierownik budowy ustalił z zarządcami sieci (§ 8 ust. 1 rozp., Dz.U. 2018 poz. 583; § 144 ust. 1–2 rozp. o robotach budowlanych)
- ☐ sprawdź, czy skrzyżowania z sieciami są odkryte ręcznie (§ 144 ust. 4 rozp. o robotach budowlanych)
- ☐ zakotwij wiertnicę i sprawdź system ostrzegania przed napięciem według instrukcji producenta
- ☐ obejrzyj przewody hydrauliczne i płuczkowe, złącza, imadła, osłony i wyłączniki awaryjne; przewody zabezpiecz przed uszkodzeniem (§ 9 ust. 1)
- ☐ wygrodź i oznakuj strefę wiertnicy oraz komory startowe i odbiorcze

5. Zasady bezpiecznej pracy

- ☐ utrzymuj stałą łączność z lokalizatorem; bez łączności zatrzymaj wiercenie
- ☐ przy wymianie żerdzi zatrzymaj obrót i posuw; nikt nie stoi przy obracających się żerdziach
- ☐ kontroluj ciśnienie płuczki i obserwuj teren nad przewiertem
- ☐ przy odkryciu albo naruszeniu instalacji przerwij pracę i zawiadom nadzór (§ 8 ust. 2 i 3)
- ☐ przy linii napowietrznej zachowaj odległości z § 55 ust. 1 rozp. o robotach budowlanych, także przy przeładunku żerdzi
- ☐ rozwiercanie i wciąganie rury prowadź według instrukcji producenta i projektu przewiertu

6. Czynności po zakończeniu pracy

- ☐ zredukuj ciśnienie w układzie płuczkowym, wyłącz zasilacz i silnik, wyjmij kluczyk
- ☐ zabezpiecz wiertnicę przed uruchomieniem przez osoby nieupoważnione (§ 5)
- ☐ komory dostępne dla osób postronnych zabezpiecz na noc balustradami z czerwonym światłem ostrzegawczym (§ 145 ust. 1 rozp. o robotach budowlanych)
- ☐ zgłoś usterki i wpisz godziny pracy w karcie pracy sprzętu

7. Zakazy

- ☐ naprawa, czyszczenie i konserwacja wiertnicy w ruchu (§ 2 ust. 1 pkt 3)
- ☐ obsługa wiertnicy bez urządzeń zabezpieczających lub sygnalizacyjnych (§ 2 ust. 1 pkt 1)
- ☐ zmiany konstrukcyjne wiertnicy (§ 2 ust. 1 pkt 2)
- ☐ przebywanie osób w zasięgu żerdzi, imadeł i przewodów pod ciśnieniem
- ☐ wiercenie bez łączności z lokalizatorem

8. Sytuacje awaryjne

Pracownik niezwłocznie zawiadamia przełożonego o zauważonym wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia i ostrzega współpracowników oraz inne osoby w rejonie zagrożenia (art. 211 pkt 6 Kodeksu pracy). Przy bezpośrednim zagrożeniu dla zdrowia lub życia pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, a jeśli to nie usuwa zagrożenia, oddalić się z miejsca zagrożenia, zawiadamiając niezwłocznie przełożonego (art. 210 § 1 i 2 Kodeksu pracy).

Sytuacja	Co robi pracownik
Trafienie w kabel energetyczny	
Uszkodzenie gazociągu lub wodociągu	
Rozerwanie przewodu, wypływ płuczki	

Numer alarmowy		**Przełożony** *imię, nazwisko, telefon*	
Osoba udzielająca pierwszej pomocy *imię, nazwisko, telefon*		**Apteczka, gaśnica, wyłącznik zasilania** *gdzie są*	

9. Zmiany instrukcji

Data	Zakres zmiany i przyczyna	Kto zmienił	Podpis

10. Potwierdzenie zapoznania z instrukcją

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Wersja instrukcji	Data	Podpis
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

Pracodawca wydaje szczegółowe instrukcje i wskazówki dotyczące BHP na stanowiskach pracy (art. 237^4 § 2 Kodeksu pracy), a pracownik potwierdza w postaci papierowej lub elektronicznej zapoznanie się z przepisami i zasadami BHP (art. 237^4 § 3). Instrukcje dotyczące obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych pracodawca udostępnia pracownikom do stałego korzystania; powinny w sposób zrozumiały wskazywać czynności przed rozpoczęciem pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania pracy, czynności po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych (§ 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP). Treść techniczną dostosuj do instrukcji producenta i oceny ryzyka zawodowego. Teren uzbrojony, przewody zasilające i zakaz napraw w ruchu: § 2, 5, 8 i 9 rozporządzenia z 20 września 2001 r. (t.j. Dz.U. 2018 poz. 583); wpis operatora: § 23 i zał. nr 1 gr. I lp. 17 (Dz.U. 2020 poz. 1461, Dz.U. 2023 poz. 291). Sieci podziemne, wykopy i linie energetyczne: § 55, 144 i 145 rozporządzenia w sprawie BHP podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. 2003 nr 47 poz. 401).